

STATISTIKAAMET

Igor Taro
Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie: 10.09.2025 nr 1-6/3247-1

Meie: <DataType_126695743_4_1 /> nr
<DataType_126695743_2_1
>/><DataType_126695743_3_1 />

**Arvamus Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi
Valitsuse 20. detsembri 2018. aasta määruse nr 129
„Rahvastikuregistri ülesehitus, turvaklass, täpne
andmekoosseis ja andmeandjate üleantavate
andmete loetelu“ muutmise“ eelnõule**

Lugupeetud Igor Taro

Statistikaamet on saanud arvamuse avaldamiseks Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2018. aasta määruse nr 129 „Rahvastikuregistri ülesehitus, turvaklass, täpne andmekoosseis ja andmeandjate üleantavate andmete loetelu“ muutmise“ eelnõu (edaspidi VV määrus). Nimetatud eelnõuga täpsustatakse, et rahvastikuregistrisse (edaspidi RR) emakeelt märkides saab eesti keele puhul lisaks märkida ka eesti keele piirkondlike erikujusid. Kuigi Statistikaamet on olnud kaasatud eelnõu ettevalmistamisse, soovime edastada mõningad tähelepanekud eelnõu seletuskirja osas, mis suurendaksid selgust edaspidise rakendamise osas.

1. Eelnõuga täiendatakse VV määruse § 20 lõikega 2¹, mille kohaselt märkides emakeeleks eesti keele, võib selle juurde täiendavalt märkida ka eesti keele piirkondliku erikuju (murdekeele), **mida isik oskab**. Kuigi seletuskirja sissejuhatavas osas on kasutatud sama mõistet, siis näiteks punktis 4.2 on kirjas, et „[...] see loob võimaluse märkida RR-i eesti keele puhul ka **kõneldav eesti keele murre**.“ Segaduse vältimiseks soovitame mõisteid läbivalt ühtlustada ja sisu täpsustada. Lisaks soovitame üldiselt kirjeldada, kuidas RRis sõnastatakse murdekeele oskuse küsimine koos emakeelega ehk et **kas ja kes seda oskust hindab**.
2. Seletuskirja sissejuhatuses on esimese lõigu lõpus viide keeleseaduse § 3 lõikele 3, kuid sellele järgnev lause võimaldab kirjutatud mitmeti mõista - „Ühtlasi sätestatakse **sellega**, et murdekeeled kuuluvad eesti keele piirkondlike erikujudena eesti keele koosseisu, ning antakse võimalus kasutada neid **eesti keelega võrdsetel alustel**, kui pole reguleeritud teisiti, näiteks kirjakeele normi rakendamisel.“ Mõistame, et ilmselt soovitakse rõhutada, et murdekeelt **on võimalik kasutada** lisaks keeleseaduse § 4 lõikes 1 sätestatule ka mujal väljaspool ametlikku keelekasutust, kuivõrd viimase puhul on nõutav kirjakeelenormi järgimine. Samas väljend „võrdsetel alustel“ **võib tekitada pigem segadust keeleseaduse tõlgendamisel antud eelnõu raames**.
3. Seletuskirja punktis 2 palume kustutada lause: „Selleks, et emakeele andmete esitamisel saaks RR-i eesti keele puhul märkida ka eesti keele murdekeele, tuleb Statistikaametil täiendada klassifikaatorit.“. Seda põhjusel, et **klassifikaatorit ei täiendata, vaid luuakse uus klassifikaatori variant**. Lisaks palume kaaluda nimetatud seletuskirja punktis **kahe viimase lõigu kustutamist** seoses avaliku teabe seadusega, kuna eelnevalt esitatud info on piisav, et klassifikaatori kasutamise vajadus ja sisu ära kirjeldada.
4. Juhime tähelepanu, et seletuskirja punktis 2 on kirjas järgnev: „Lisatavate eesti keele murdekeelte loetelu on koostatud Eesti Keele Instituudi, Statistikaameti ning Haridus- ja Teadusministeeriumi koostöös. Klassifikaator põhineb 2021. aasta rahvaloenduse andmetel. Klassifikaatorisse valitakse välja kõige arvukama kõnelejaskonnaga eesti keele murdekeeled. Need on Võru, Saare, Setu, Mulgi, Tartu, Kihnu, Muhu, Kodavere ja Hiiu murdekeel.“ Samas seisuga 18.09.2025 ei ole **lisatavate murdekeelte**

loetelu veel nimetatud osapooltega kokku lepitud ega kinnitatud. Seega palume seletuskirja vastavalt ajakohastada pärast viidatud kokkuleppe saavutamist.

5. Muud grammatilised parandused edastame e-kirja teel.

Kokkuvõttes, Statistikaamet tänab senise võimaluse eest osaleda eelnõu väljatöötamisel ja loodetavasti saavutame koostöös eesmärgi, mis aitab murdekeelte osakaalu RR-is asjakohaselt kajastada ja hiljem neid andmeid omakorda vajadusel analüüsida.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmet Lee
peadirektor